

Vergaderjaar 2024–2025

36 588

Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies in verband met actualisering van enkele bepalingen ten behoeve van een betere aansluiting op de gewenste en gangbare praktijk, alsook enkele wijzigingen van ondergeschikte aard en herstel van wetstechnische gebreken in andere wetten op het terrein van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20..)

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 7 oktober 2024

De vaste commissie voor Economische Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen afdoende zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

I. ALGEMEEN

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel en hebben hierover geen aanvullende opmerkingen.

De leden van de NSC-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel en hebben hierover enkele vragen.

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel en hebben hierover enkele vragen.

1. Aanleiding, doel en inhoud

De leden van de NSC-fractie lezen dat er een registratiesysteem wordt ingevoerd waarin gegevens over misbruik van subsidies worden vastgelegd. Deze leden vragen hoeveel micro-, kleine- en middelgrote bedrijven jaarlijks betrokken zijn bij misbruik dat heeft geleid tot een bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregel en hoe deze aantallen zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld. Daarnaast vragen deze leden welk percentage van de micro-, kleine en middelgrote bedrijven die een

boete hebben ontvangen, zich schuldig maakt aan herhaald misbruik van diezelfde subsidie binnen drie jaar en na drie jaar.

De leden van de NSC-fractie vragen wat de gemiddelde hoogte is van de boetes die aan micro-, kleine en middelgrote bedrijven. Daarnaast vragen deze leden wat het gemiddelde boetebedrag is bij een tweede of derde overtreding. Voorts vragen zij hoe de hoogte van de boete wordt bepaald.

De leden van de NSC-fractie vragen welke vormen van misbruik het meest voorkomen bij micro-, kleine- en middelgrote bedrijven. Daarnaast vragen deze leden welke vormen van misbruik het meest voorkomen bij herhaalde overtredingen onder micro-, kleine en middelgrote bedrijven?

De leden van de NSC-fractie vragen wat de geschatte kosten zijn voor het opzetten en onderhouden van het register op jaarbasis. Daarnaast vragen deze leden welke besparingen verwacht worden door het gebruik van het register in termen van voorkoming van misbruik en niet-gerealiseerde subsidiemissers. Voorts vragen zij hoeveel tijd en middelen er momenteel worden besteed aan het opsporen en handhaven van misbruik zonder een register en in hoeverre verwacht men dat het register deze inspanningen efficiënter zal maken.

De leden van de NSC-fractie lezen dat registratie gevolgen kan hebben voor toekomstige subsidieaanvragen. Deze leden vragen welk percentage van de subsidieaanvragen momenteel wordt afgewezen vanwege eerder misbruik en met welk percentage de regering verwacht dat dit zal toenamen door de invoering van registratiesysteem.

De leden van de NSC-fractie vragen welke maatregelen momenteel worden genomen om herhaling van misbruik van subsidies te voorkomen.

De leden van de NSC-fractie vragen of nader toegelicht kan worden waarom een centraal register noodzakelijk is om misbruik van subsidies te voorkomen en ook vragen zij welke alternatieven zijn overwogen. Daarnaast vragen zij welke maatregelen worden genomen om de veiligheid en vertrouwelijkheid van de gegevens in het register te waarborgen en hoe ongeautoriseerde toegang wordt voorkomen.

De leden van de BBB-fractie lezen dat met dit wetsvoorstel wordt beoogd om de Kaderwet te actualiseren in verband met de portefeuillevverdeling tussen betrokken Ministers. Is dit vandaag de dag nog steeds relevant aangezien de ministeries en Ministers zijn gewijzigd, en allicht ook de corresponderende portefeuilles?

2. Gevolgen van dit wetsvoorstel

2.1 Gevolgen voor de regeldruk

De leden van de NSC-fractie merken op dat de termijn waarbinnen het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn werkprogramma moet indienen en laten goedkeuren wordt aangepast. Deze leden vragen wat de oorspronkelijke termijn was waarbinnen het CBS het werkprogramma moest indienen en laten goedkeuren. Daarnaast vragen deze leden wat de nieuwe termijn wordt waarbinnen het CBS het werkprogramma moet indienen en laten goedkeuren. Hebben de verlengde termijnen externe gevolgen, zoals in de beschikbaarheid van statistische gegevens voor belanghebbende buiten het CBS?

3. Consultatie

3.1 Consultatie Raad voor de rechtspraak betreffende de aanpassing van bijlage 2 van de Awb

De leden van de BBB-fractie lezen dat de Raad voor de rechtspraak (RvdR) voorstelt om de keuze om openbaarmakingsbesluiten te toetsen alleen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) geconcentreerd moet worden, in plaats van een eerste aanleg bij de Rechtbank Rotterdam en hoger beroep bij het CBB. Deze leden zijn benieuwd naar de redenen waarom de regering de rechtbank Rotterdam wil aanwijzen voor gespecialiseerde materie waar het CBB bevoegd over is om te oordelen.

3.2 Consultatie van de Autoriteit Persoonsgegevens betreffende de invoering van artikel 7a van de Kaderwet EZK-en LNV-subsidies

De leden van de NSC-fractie merken op dat de registratie van misbruikgegevens maximaal drie jaar behouden blijft. Deze leden vragen waarom ervoor gekozen is om een bewaartermijn van exact drie jaar te hanteren voor de gegevens in het register. Daarnaast vragen deze leden vragen of de regering kan garanderen dat deze termijn voldoende is om het beoogde doel van misbruikpreventie te realiseren.

II. ARTIKELEN

Artikel I (wijziging van de Aanbestedingswet 2012)

De leden van de NSC-fractie constateren dat met deze wetswijziging een gedragsverklaring sneller geweigerd wordt aan bedrijven die de Mededingingswet hebben overtreden. Deze leden vragen of in hoeverre er rekening is gehouden met de mogelijke economische schade voor bedrijven die door deze maatregel geen toegang meer hebben tot aanbestedingen, ook wanneer de overtreding minimaal was.

Artikel IV (wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies)

De leden van de NSC-fractie zien dat het registratiesysteem voor misbruik van subsidies zal worden gebruikt om risicoanalyse uit te voeren bij toekomstige subsidieaanvragen. Deze leden vragen of de regering kan toelichten of de gegevens uit het register door algoritmes worden verwerkt bij de risicoanalyse voor toekomstige subsidieaanvragen. Zo ja, wordt hier dan rekening gehouden met de mensenrechtentoets en vindt er nog een menselijke controle plaats?

De voorzitter van de commissie,
Michon-Derkzen

Adjunct-griffier van de commissie,
Teske